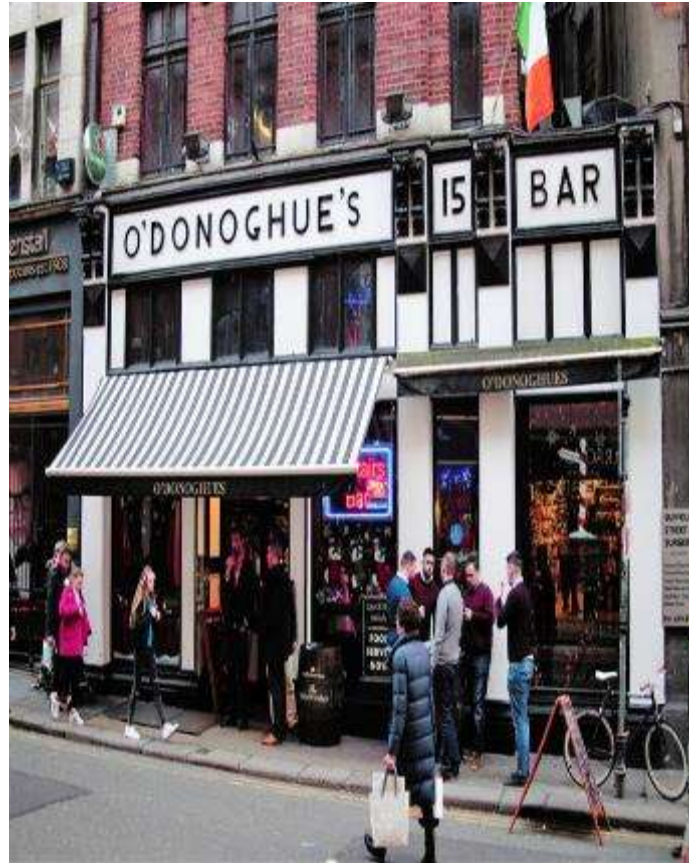

«Efektīvas e-mācību vides izveide Moodle platformā»

2019-1-LV01-KA101-060129

Īrija, Dublina 7.11.-14.11.2021.

Nolaižoties Dublinā... (Īriju saucot par smaragda zemi, jo no kosmosa pamatā visu gadu redzama zaļa)

Galvenā lekciju un sadarbības vieta -viesnīcā «**Academy Plaza Hotel**»
Projekta tēma: 1 nedēļas kurss angļu valodas skolotājiem, mācot skolēnus ar īpašajām vajadzībām.

1.diena. Lekcija par izglītības sistēmu Īrijā, kuru vadīja Svētā Endrjū koledžas direktors, Artūrs Godsils (St Andrew's College, Arthur Godsil).

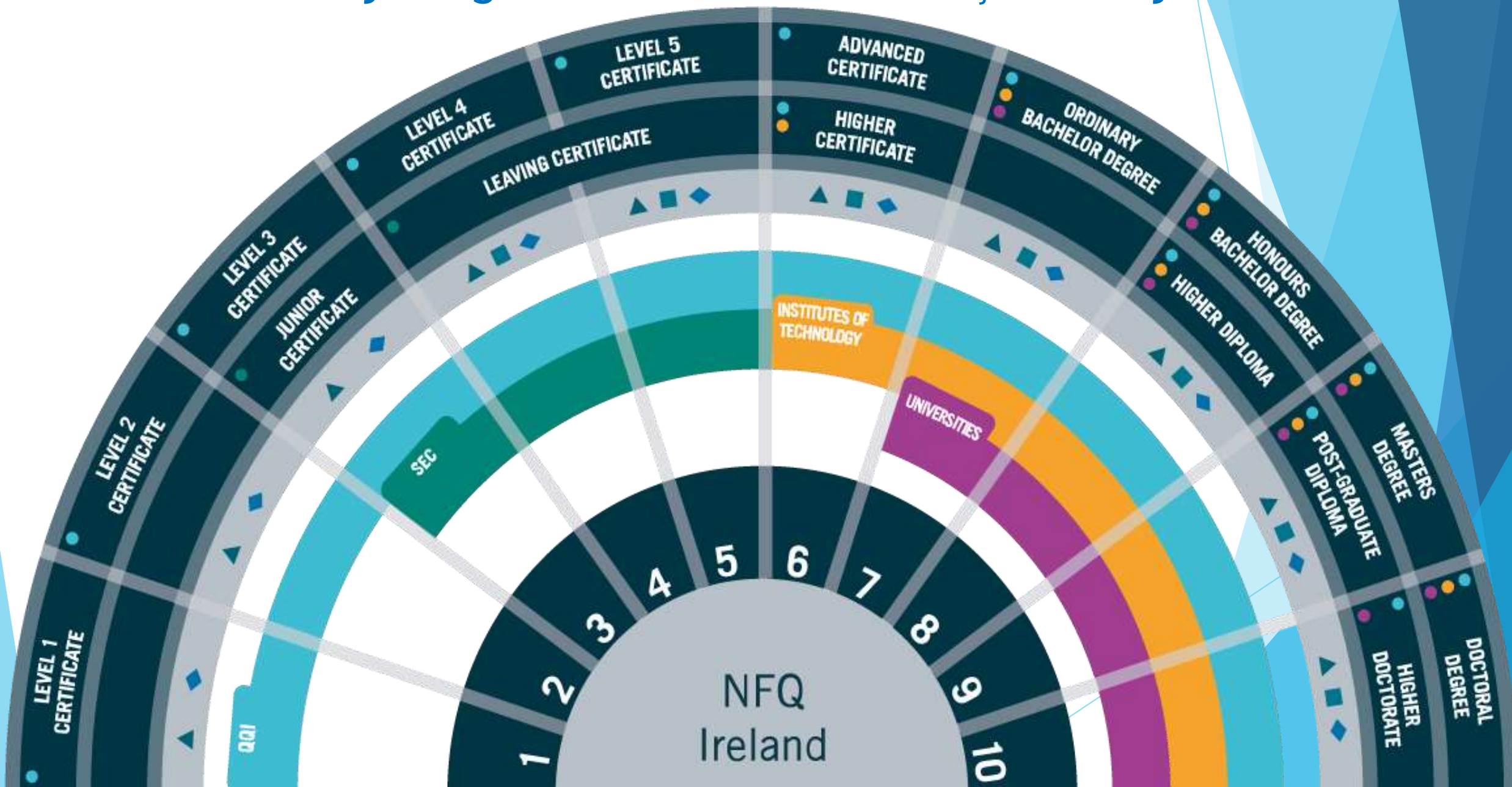
Būtiskākais par izglītības sistēmu Īrijā:

- ▶ Pamatskola (4-11g.)
- ▶ Vidusskola (12-18g.) 3 posmi: Jaunākais posms, starpposms (1 gads, kad skolēns meklē, izzina sevi), Vecākais posms
- ▶ Augstskola(18+)
- ▶ **Saskaņā ar jaunāko ESAO ziņojumu, Īrijā ir viens no augstākajiem otrā līmeņa augstākās izglītības ieguves rādītājiem.**
- ▶ Kopumā izglītības sistēmā ir 10 līmeņi, kur 10. ir augstākais - beidzot iegūst doktorgrādu.

Atziņas:

- ▶ Šodien jā māca rītdienai, maksimāli attīstot bērnos radošumu.
- ▶ **Ļoti liela loma tiek piešķirta rotaļām jau no pirmsskolas posma.** Rotaļās bērni attīsta un demonstrē izpēti, radošumu, garīgumu, iztēli, eksperimentēšanu, manipulācijas, ideju izpausmi, sociālās un mijiedarbības prasmes, atšķirīgu un abstraktu domāšanu un problēmu risināšanas spējas. Šīs prasmes ir būtiskas mācīšanās nostiprināšanai un nozīmes un zināšanu veidošanai.
- ▶ **Uz bērna stiprajām pusēm balstīta izglītība**, jo nevar zivij iemācīt rāpties kokos: ja to darīs, tad viņa visu mūžu domās, ka ir dumja (pārstāstīts Einšteina citāts).
- ▶ **Ticība katra studenta potenciālam**, orientējoties uz to, ko skolēni var sasniegt, nevis to, ko viņi nevar. Skolēnam ir vieglāk tikt galā ar izaicinājumiem, izmantojot savas stiprās puses.

Trījas izglītības sistēmas 10 līmeņu sadalījums.

levērojamāko objektu un vietu apskate Dublinas centrā un ārpus tā.

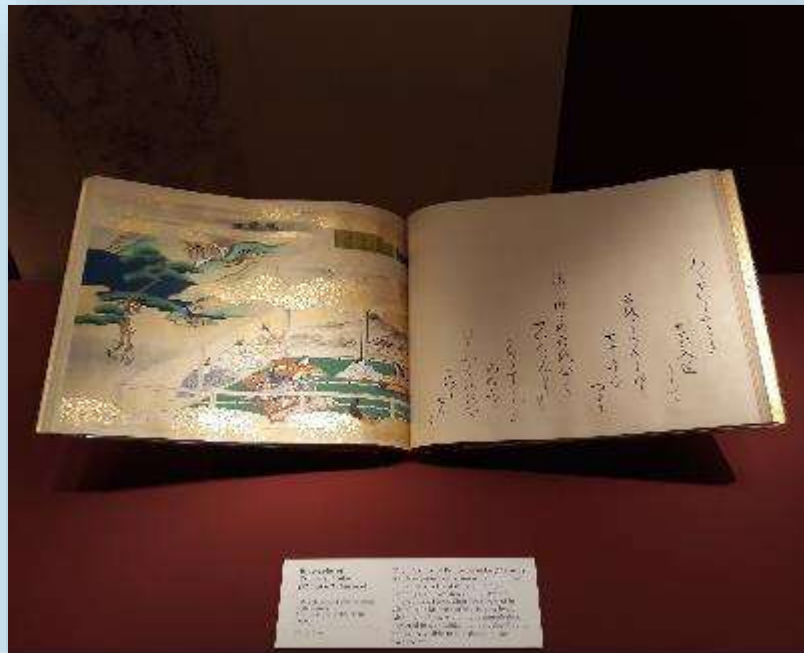

Neiztikt arī bez slavenā rakstnieka, dramaturga un dzejnieka Oskara Vailda pieminekļa aplūkošanas pilsētas parkā.

2.diena. Nacionālā arheoloģijas muzeja dārgumu žilbinājums un Čestera Bītija (Chester Beatty) bibliotēkas: pasaules lielāko kultūras un reliģiju mantojuma (kas tika novēlēts īru tautai) apskats

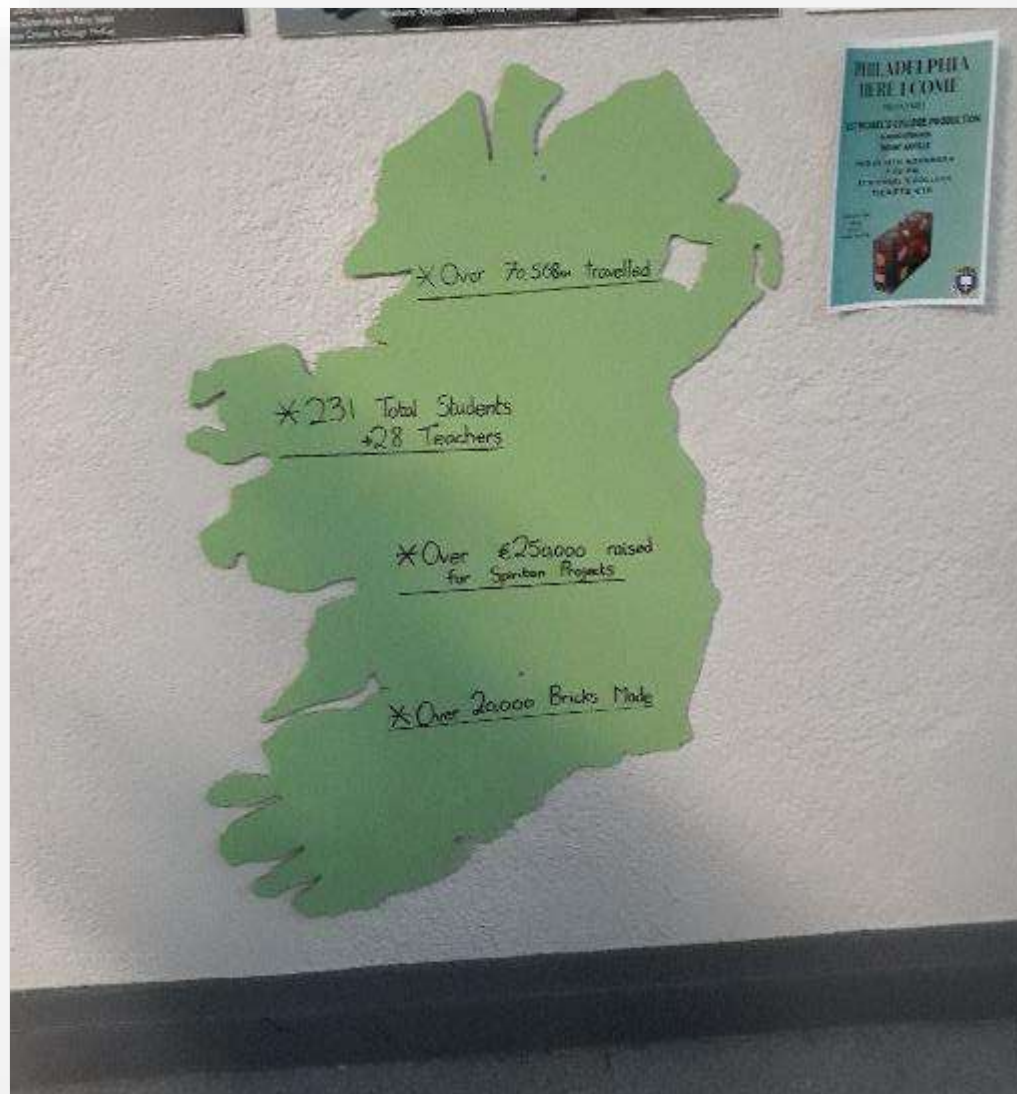
Svētā Maikla zēnu koledžā (St. Michael's College) lekciju un nelielu ekskursiju pa skolu vadīja skolēnu ar speciālajām vajadzībām koordinators Rorijs O`Konors (Rory O'Connor).

Skolā daudz dažādu plakātu ar vērtīgām atziņām:

Vizuāls ieskats par skolas skolēnu, skolotāju skaitu, kas aktīvi piedalās dažādos projektos (231 skolēns no 714, 28 skolotāji).

Koledžas beigšanas 2 līmeņu (pa kreisi -augstākais, pa labi - parastais) un punktu skala, lai iegūtu koledžas absolvēšanas sertifikātu (8 līmeņi, kur 8.līmenis ir viszemākais abos sertifikātos). Pie tam var nāk klāt 25 punkti, ja matemātikā ir vērtējums no H1 - H6 līmenim (augstākajam sertifikātam). Savukārt parastajam sertifikātam 28 punkti ir jau 4.līmenis (tātad kā zemākais līmenis no augstākā līmeņa sertifikāta).

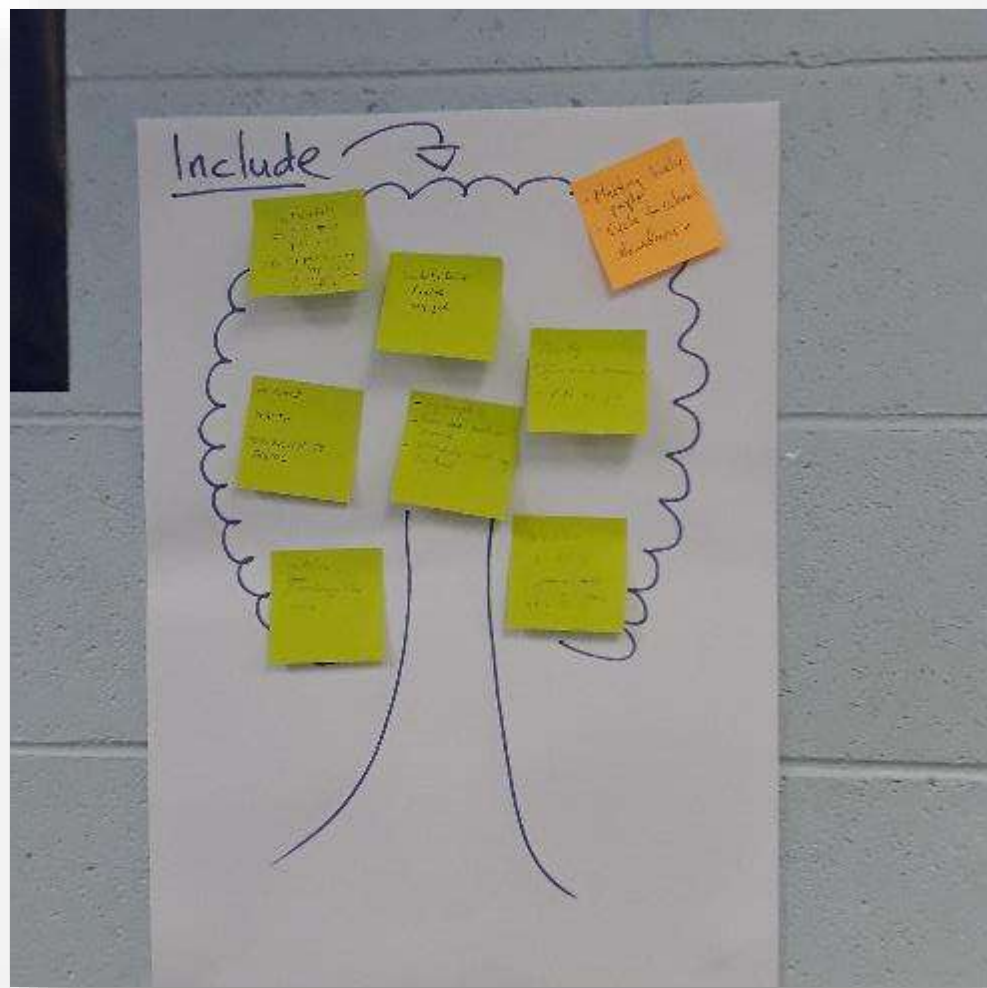

Atziņas no Rorija O`Konora prezentācijas:

- ▶ 145 no 714 studentiem ir ar speciālajām vajadzībām, kur **visi mācās vienā plūsmā**, pie tam **18 studentiem ir autiskā spektra traucējumi**.
- ▶ Liela loma studentu ar speciālajām vajadzībām iekļaušanā ir viņu **dalība projektos**.
- ▶ **Skola ir kā otrās mājas**: lielāko daļu dienas studenti pavada skolā (ļoti daudz pulciņu pēc stundām, kur sports aizņem ļoti nozīmīgu vietu).
- ▶ Lai studentus ar speciālajām vajadzībām veiksmīgāk iekļautu, **turpina viņu atbalstu: strādā individuāli, mazākās grupās, kur tas ir iespējams, samazina stundu skaitu, ja nepieciešams**.
- ▶ Ļoti liela uzmanība tiek pievērsta studentu savstarpējām, izpalīdzīgām attiecībām un draudzīgām attiecībām ar skolotājiem, jo tās ir **vissvarīgākās cilvēka dzīvē**.
- ▶ **Dzīve jāuztver kā dāvana**, jo tā ir iedota par brīvu un tā nav eksāmens, tāpēc nekas nav jāpierāda...pateicieties par to, ka jūs esat...
- ▶ Jācenšas viņiem **vairāk uzticēties**.

Ja katru dienu rakstītu, kāpēc šodien bijī laimīgs (vismaz 3 lietas), tad tā būtu lieliska motivācija darīt vairāk un labāk.

Mēs uzrakstījām 3 vispārīgas lietas, kas dara mūs laimīgas un kalpo par motivāciju ikdienā...

3. un 4.diena ar Maiklu Fenelu (Michael Fennell) no Anglijas.

Atziņas no praktiskajām nodarbībām ar Maiklu Fenelu:

- ▶ Ļoti pieredzējis, daudz strādājis ārzemēs, sniedza daudz dažādus un interesantus veidus, kā rotaļas veidā apmācīt skolēnus angļu valodas sekmīgai apguvei.
- ▶ Anglijā skolā ir 3-4 asistenti, kas palīdz veiksmīgi noorganizēt mācību procesu.
- ▶ Gala lēmumu pieņem speciālisti, kādā programmā bērnam jāmacās.
- ▶ Ir atsevišķi skolotāji, kas māca angļu valodu kā otro svešvalodu lielā imigrantu skaita dēļ.
- ▶ Ja agrāk katrai desmitgadei bija uzsvars uz kādu no metodēm, kas palīdzētu labāk apgūt svešvalodu, tad šobrīd tiek pielietotas vairāk vai mazāk visas zināmās mācību metodes.
- ▶ Iekļaujoša mācīšana nodrošina mācīšanās pieredzi, kas ļauj studentiem ar jebkādu pieredzi, mācīšanās stilu un spējām gūt panākumus.
- ▶ Nav unikālas metodoloģijas, kas piemērojamas tikai studentiem ar īpašām vajadzībām, bet gan virkne vērtīgu mācību stratēģiju, kas būtu noderīga visiem bērniem.
- ▶ Pašam skolotājam vai labam skolēnam jādemonstrē aktivitāti, pirms lūdz klasei to veikt. Tas ietaupa laiku, jo skolotājam pašam nav jāizmanto vērtīgais pārraudzības laiks, atkārtoti sniedzot norādījumus tiem skolēniem/grupām, kuri nespēja izpildīt mutiskās instrukcijas. Tas ir noderīgi ne tikai bērniem ar īpašām vajadzībām, bet arī visiem audzēkņiem/ skolēniem/studentiem.

Efektīva pieeja angļu valodas mācīšanai skolēniem ar īpašām vajadzībām:

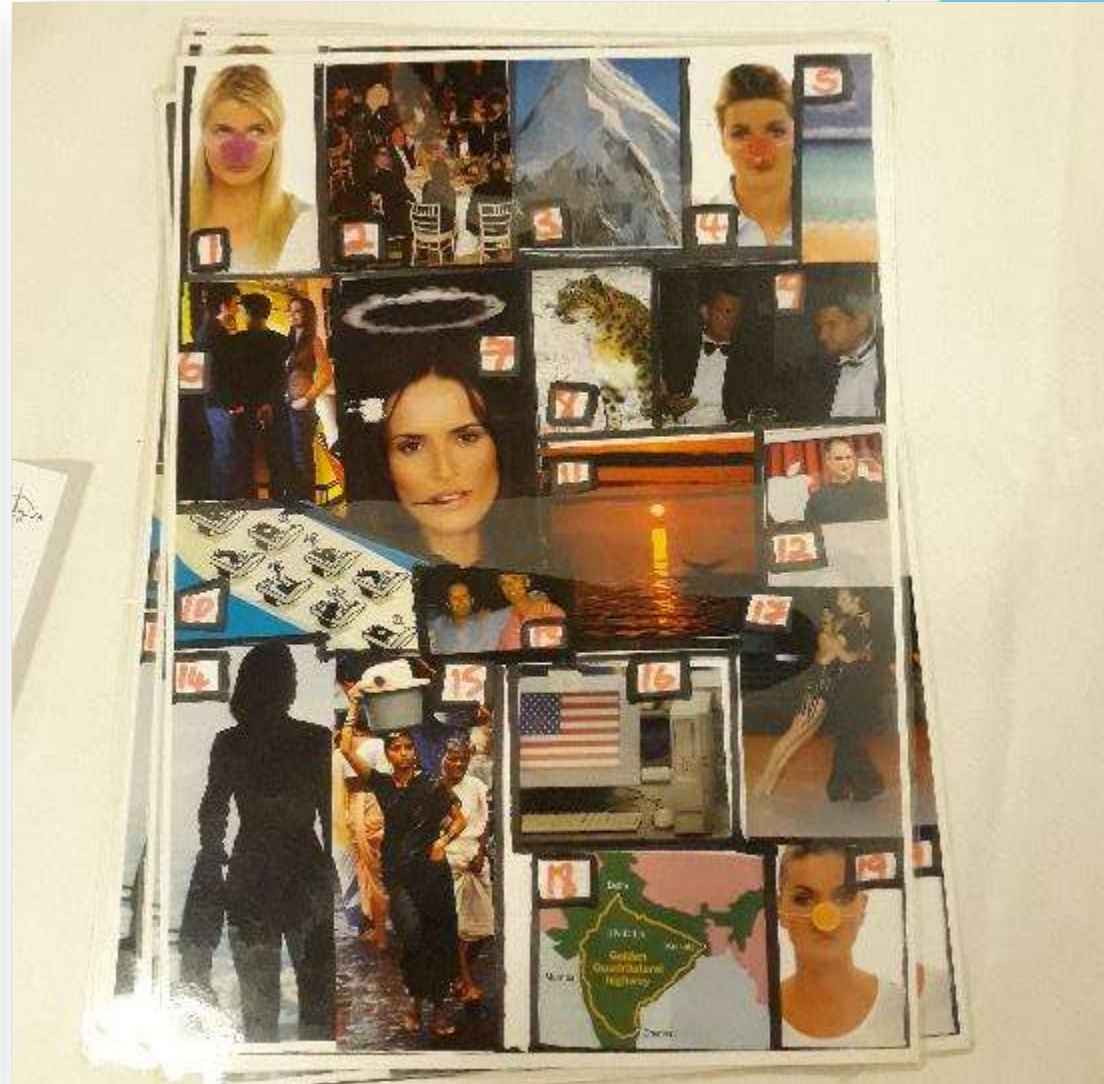
- ▶ Skolotāju galvenais izaicinājums ir mēģināt **izmantot mācību metodes un mācību aktivitātes klasē, kas tiks visiem skolēniem justies veiksmīgiem.** Tas ir tas pats izaicinājums vispārējās izglītības studentu mācīšanai.
- ▶ Skolotājs stundas laikā **sniedz biežu atgriezenisko saiti un korekcijas.**
- ▶ **Augsts skolēnu līdzdalības un iesaistīšanās līmenis.**
- ▶ Skolēni tiek **apbalvoti ar aprakstošu uzslavu.**
- ▶ **Ātrs nodarbību temps.**
- ▶ **Pozitīva mijiedarbība** starp skolēniem, vienaudžu palīdzība un diskusijas.
- ▶ **Skolēnu un skolotāju mijiedarbība,** bieža jautājumu uzdošana un atbildēšana uz tiem.

10 iekļaujošas izglītības priekšnoteikumi veiksmīgai stundai:

- ▶ **Izmantojiet ikdienas valodu** - lai visiem viss būtu saprotams.
- ▶ **Izvairieties lūgt brīvprātīgos** - skolēnu atlase pēc nejaušības principa, var paplašināt studentu loku, kas piedalās.
- ▶ Veicot praktiskus darbus, **sadaliet lomas**.
- ▶ **Izmantojiet piemērus**, kas parāda, kā jūsu tēma ir saistīta ar viņu pieredzi.
- ▶ Centieties izvairīties no tādu piemēru izmantošanas, kas ir vērsti uz stereotipiski vīriešu vai sieviešu hobijiem vai interesēm.
- ▶ **Atvēliet laiku pāru vai grupu diskusijām**.
- ▶ **Nepieļaujiet diskriminējošu valodu**. Vienmēr izturieties pret to kā pret nepieņemamu un risiniet tās pamatā esošo attieksmi.
- ▶ **Pārtraugiet savu mijiedarbību stundā ar dažādiem dzimumiem**.
- ▶ **Regulāri atsaucieties uz dažādām profesijām**, kurās tiek izmantotas jūsu priekšmeta prasmes.
- ▶ **Nodrošiniet, lai jūsu skolēni jūsu priekšmetā būtu pakļauti dažādiem lomu modeļiem**. Uzsveriet, ka ikviens var darīt jebkādu darbu, neatkarīgi no viņu izcelsmes.

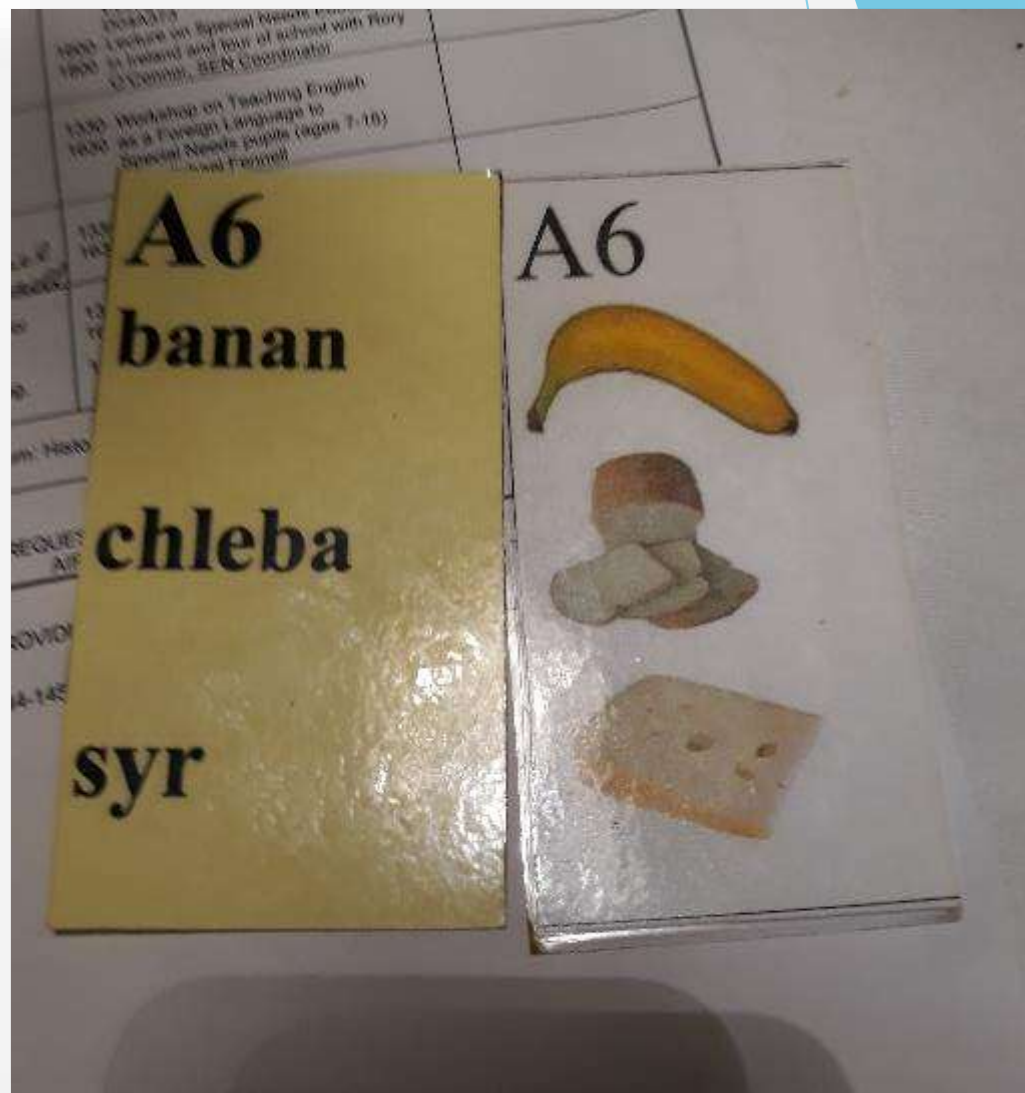
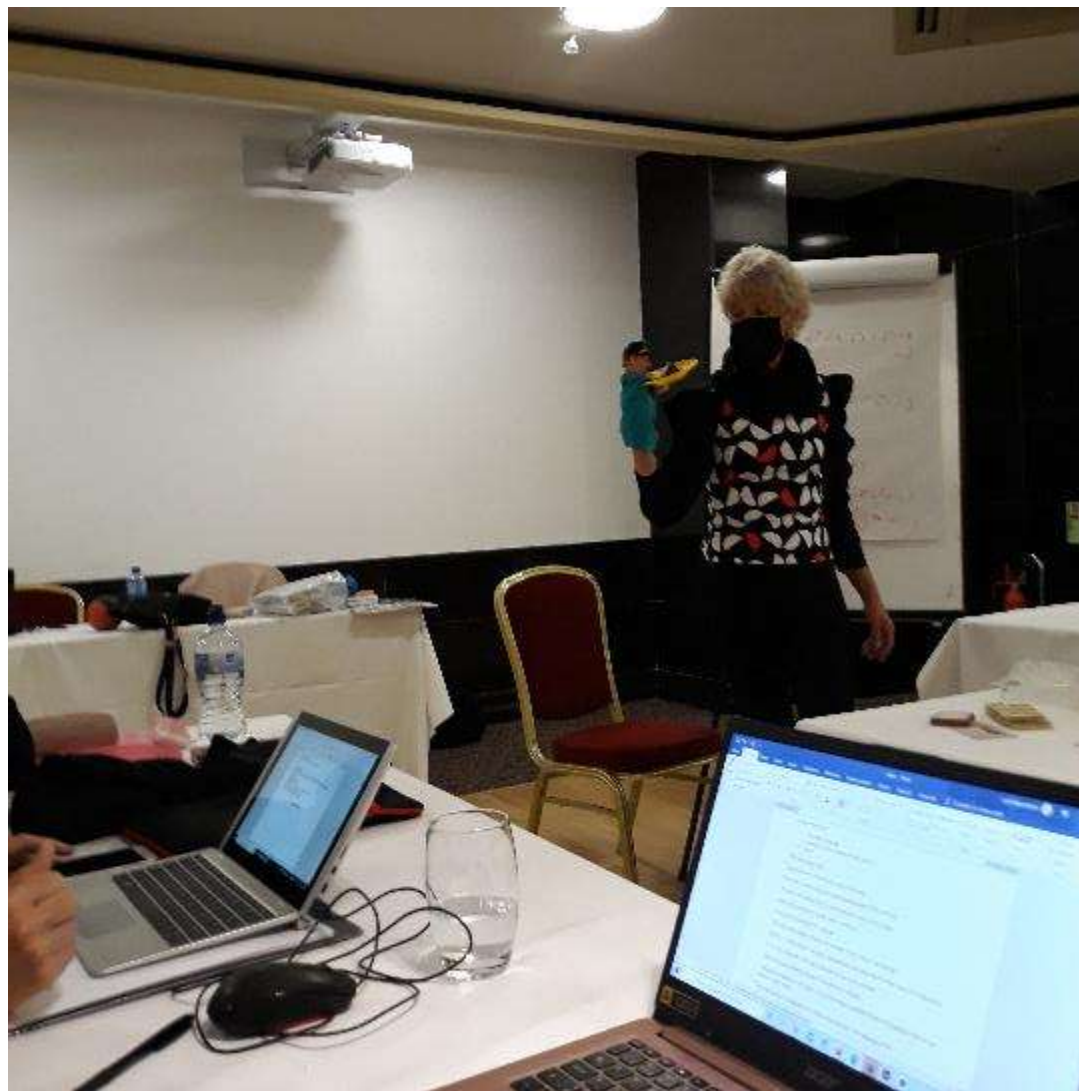
Atkāpe. Ir saņemts 56 lpp. Maikla Fenela materiāls par dažādām vienkāršām spēlēm, mācot angļu valodu, kas palīdz iekļauties skolēniem ar īpašajām vajadzībām.

5.diena. Praktiskās nodarbības ar Helēnu Kalanu (Helen Callan), kura sniedza savu pieredzi divu citu lektoru vietā, kas bija saslimuši.

Aktivitāte kā pierādījums (ar pirkstiņlelles palīdzību), ka valodas apguvē vispirms ir skaņa, tad simbols, tad vārds (visi kopā mācījāmie čehu valodu).

Atziņas, kas gūtas no praktiskām nodarbībām ar Helēnu Kalanu:

- ▶ Ļoti pieredzējusi pasniedzēja, kas daudz praktizējusies ārzemēs, arī Āfrikā, dalījās ar daudzveidīgām metodēm, spēlēm, pāru/grupu darbiem, metodisko materiālu idejām angļu valodas mācīšanā.
- ▶ Kā jau iepriekšējā slaidā minēju, mācoties svešvalodu, vispirms ir jā māca runāt un tad tikai nāk viss pārējais (arī gramatika) , bet vispirms to runājot, pielietojot. Iepriekš dotā metodoloģija, kā parādīja viņas pieredze - nestrādā.
- ▶ Nevajag pielietot tulkošanu, jo bērns, nonākot situācijā, kad nespēj iztulkot, kritīs panikā. Tāpēc jāseko principam: skaņa/darbība/tad nāk arī sapratne.
- ▶ Jāsniedz īsas instrukcijas ar praktiskiem piemēriem par to, kas stundā būs jādara un kā jādara.
- ▶ Neko nedrīkst darīt skolēnu vietā, jo viņiem jā mācās pielietot savu prātu, domāt, jo dzīve ir pārāk īsa...
- ▶ Tu vari lietot jebko mācot par jebko.

Shēma veiksmīgai angļu valodas stundas uzbūvei:

- ▶ Stundā jābūt 3 galvenajām daļām:

Izruna (ar demonstrējumu, video u. c. metodēm).

Praktizēšanās (skolotājs ņem dalību, iekļaujoties spēlēs, pāru vai grupu darbos).

Gala rezultāts, kad skolotājs vairs neiet klāt un neklausās, bet vēro no malīņas, vai visi skolēni to sasnieguši kopsummā.

- ▶ **Atkāpe.** Katras gramatiskās formas vai laika mācīšanā ir jāpielieto tikai šāda lietu kārtība:

1.Nozīme.

2.Funkcija.

3.Veidošana.

- ▶ Teikuma gramatisko struktūru skolotājs uzraksta uz tāfeles stundas noslēgumā.

- ▶ Jāpārrunā ar skolēniem mācību stundas gaita, kā viņi jutās, jo skolēns ir mūsu klients un mums jāamāca tā, lai būtu rezultāts.

6.diena. Ekskursija uz Hovtas (Howth) pussalu, kuru apskalo Īrijas jūras Dublinas līcis. Neliels ieskats mīlīgajā tirdziņā, zvejas kuģu un jahtu ostā, skaistajos dabas skatos no 3 moliem, kā arī nelielos vēderpriekos...

vēderpriekos...

Neiztikt arī bez piedzīvojumiem...pēc pussalas apmeklējuma devos uz Botānisko dārzu, kurš izrādījās pirms laika slēgts... (iespaidīga baznīcas ēka, milzīga lauktā sirds un botāniskā dārza ēka caur vārtiem... un izlādējies telefons ...)

Secinājumi par projektu:

- ▶ Kaut arī projekta sākotnējā programma mainījās vairākkārt (sākotnēji, pirms pandēmijas, programma saistījās vairāk ar dažādu skolu, tai skaitā arī speciālo skolu apciemošanu, skolēnu ar speciālajām vajadzībām darbības vēršanu stundu laikā, viņu iekļaušanos, nevis ar daudzajām praktiskajām nodarbībām 3 dienu garumā), es tomēr esmu priecīga, ka ņēmu dalību šajā projektā, jo daudzām lietām, darbībām, ko pielietoju savā darbā, guvu apstiprinājumu, kā arī daudz ko jaunu uzzināju.
- ▶ Atkal bija iespēja pielietot angļu valodu uz visiem 100%, jo biju vienīgā dalībiece no Latvijas.
- ▶ Ieguvu jaunas kolēģes no citām valstīm, ar kurām turpinu saziņu.
- ▶ Arī dzīvošana ģimenē bija vienkārša, pretimnākoša un draudzīga (braucot prom pat tiku apdāvināta ar recepšu grāmatu un aizvesta uz lidostu ar ģimenes auto).
- ▶ Un, protams, piedaloties projektos, tā ir superīga iespēja iepazīt jaunas valstis, iepazīt to kultūru, cilvēkus utt.
- ▶ Sirsnīgs paldies Aivai, par ieguldīto darbu, laiku, iespējams, arī kāda nervu šūniņa tika pabojāta, jo projekta norises laiki 2 gadu garumā tika pārlikti vairākas reizes pandēmijas dēļ. Paldies par rūpēm un atbalstu arī laikā, kad atrados Īrijā.

Paldies par uzmanību!
(Hovtas pussala pa lidmašīnas logu)

